

Hlásí se k odkazu Zdeňka Matějčka

Rodina jako základ si zaslouží pozornost společnosti i v časech, kdy politickou sférou zmítá krize. Sít pro rodinu, z. s. se chce zastavit nad její hodnotou, důležitostí v proměnách času i jejích podobách, posílit mezigenerační vztahy, úlohu rodičů, mateřskou a otcovskou roli. Dává si za úkol podporovat právní ochranu mateřství a rovných příležitostí pro všechny a usilovat o zdravý život ve zdravém prostředí.

Prezidentka společnosti Rut Kolínská na úvod říká: „Hlásíme se k odkazu psychologa Zdeňka Matějčka, který řekl, že rodina by měla zůstat společenstvím, kde se sdílí čas, prostor, úzkost i naděje, kde se soužitím všichni učí pro život, kde všichni dávají i přijímají, formují svou osobnost a mají možnost zrát k moudrosti a kde podstatnou složkou všeho je vzájemně sdílená a působená radost.“

Kdy společnost vznikla a co je jejím posláním?

Sít pro rodinu, respektive její předchůdkyně Sít mateřských center, vznikla na základě dlouholeté spolupráce mateřských center v roce 2002. Myšlenku mateřských center jako zcela nový fenomén občanské společnosti přinesla po sametové revoluci z Německa spisovatelka a novinářka Alena Wagnerová. Váže se k tomu skoro pohádkový příběh.

Na svátek Tří králů v roce 1990 mě napadlo navázat na tradici povoleného „žebračího dne“ a zkusit vybrat peníze pro Jedličkův ústav. Po revoluci se totiž veřejnost dozvěděla, v jakých zoufalých podmínkách tam děti žijí. Vyšly jsme do ulic: tři malé děti jako Tři králové, nejstarší dcera a spolužačka doprovázely náš neumělý zpěv aktualizovaných koledí, třeba Nový rok nám nastal, Havel prezidentem se stal... Vybraly jsme čtyři a půl tisíce korun, a hned večer je předaly vedení Jedličkova ústavu. Během koledy nás oslovila Alena Wagnerová, která později při-

Alena Wagnerová a Rut Kolínská na oslavě 25. výročí otevření prvního mateřského centra a 15. výročí existence Sítě pro rodinu

znala: „Říkala jsem si, že nejste normální rodina...“ Přesvědčila mě o myšlence nabídnout rodinám, zejména matkám s malými dětmi, společenství, kde se mohou podporovat a posilovat své rodičovské kompetence či jiné vzdělávání. Domnívala jsem se, že se myšlenky mateřských center má ujmout ten, kdo společenskou izolaci trpí. Vyrostla jsem na evangelické faře, naše domácnost byla otevřená a spíš jsem trochu trpěla nedostatkem soukromí. Když nás Alena po roce znovu navštívila, otevřela jsem jí s pátou dcerou v náručí a ona pronesla památnou větu: „S pěti dětmi už nemáš co na práci, tak koukej začít.“ Pozvala nás, tři pražské matky, na exkurzi do center v Mnichově. S oblibou říkám, že jsem se tam infikovala pozitivním virem. Už cestou domů jsme si řekly, že nejsme o nic horší než Němky a že to přece také dokážeme.

V březnu 1992 jsme s Marií Novákovou otevřely centrum v YMCA v Praze Na Poříčí. Domnívala jsem se, že tím je má „mise“ splněna, ale po čase mi došlo, že jedno centrum na celou republiku, tehdy ještě Československo, je trochu málo. Nastalo období šíření myšlenky. Jak známo, pozitivní záležitosti se nešíří snadno. Přesto se postupně dařilo zakládat centra po republice. Pokaždé, když padla v médiích zmínka, ozvaly se matky z různých koutů země a já jim pomáhala. Pořádala jsem semináře, seznamovala ženy z jednoho města, které se neznaly. Ráda na tuto „pionýrská“ léta vzpomínám. Po německém vzoru jsem v roce 1997 uspořádala kongres. Snažila jsem se o přínosu mateřských center přesvědčit i na politickém poli. Pak nazrál čas domluvit se s centry, se kterými jsem byla v kontaktu, o formalizování naší spolupráce.

To vedlo k založení Sítě mateřských center. Na 1. valné hromadě v roce 2002 čítala 69 členů ze 127 neformálně spolupracujících center. Dnes máme téměř tři sta členských organizací.

Jak fungujete v běžném životě?

Sít působila čtrnáct let jako střešní organizace, která především metodicky vedla činnost členských center. Vypracovali jsme české know-how a Sít je jeho nositelkou. Rozvoj center a jejich „stárnutí“ přinášelo nová témata, navíc přerostla v komunitní centra pro všechny generace. Rozšiřovali jsme činnost do dalších oblastí, až jsme v roce 2017 došli k jednoduchému poslání „Posilujeme hodnotu rodiny“ a přejmenovali se na Sít pro rodinu.

Kolik členů týmu obstarává veškerý chod společnosti?

Náš pracovní tým zahrnuje dvanáct osob, v přepočtu devět pracovních úvazků a dva externí spolupracovníky.

Co byste chtěla vyzdvihnout, na co upozornit?

Klademe důraz na prevenci rizikových situací v rodině a ve společnosti. Vypracovali jsme metodiku svépomocných skupin a těší nás, že se staly uznávanou metodou sociální práce. Osobně považuji mateřská centra za „sůl země“. Jejich přínos není dosud zcela oceněn. Od roku 2004 udělujeme firmám, které projdou „prorodinným auditem“, certifikát Společnost přátelská rodině. I díky tomu vznikla na Ministerstvu práce a sociálních věcí soutěž Obec přátelská rodině.

Jsou naopak nějaká úskalí, s kterými se potýkáte?

Jako střešní organizace se potýkáme s financováním. Navíc téma rodina není moc přitažlivé. Pracujeme tedy především projektově, což obnáší mnohá omezení.

Jaké máte vize, plány, čeho chcete dosáhnout?

Snažíme se vytvářet podmínky pro společnost přátelskou rodině, a proto posilujeme hodnotu rodiny nejen v mateřských centrech, ale také ve společnosti a ve firmách.

Renáta Šťastná
Foto: Sít pro rodinu

Předávání certifikátů členským mateřským centrům

Tým Sítě pro rodinu 2018